

Mesures per al foment de la lectura

ÍNDEX

1. Introducció
2. Justificació del pla
3. Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura
4. Objectius generals i específics del pla
5. Planificació i temporització durant el curs escolar
6. Recursos materials, humans i organitzatius
7. Atenció a la diversitat
8. Avaluació dels resultats

Annex I. Legislació actualitzada

1. INTRODUCCIÓ

El Pla de Foment a la Lectura i Desenvolupament de la Comprensió Lectora del CEIP L'Albereda es va instaurar en el centre en el curs 2011-2012. La seua finalitat principal és motivar l'alumnat perquè trobe en la lectura un mitjà d'entreteniment, aprenentatge, desenvolupament personal i accés a la cultura, així com millorar la seua comprensió lectora mitjançant una metodologia activa, participativa, inclusiva i adaptada a les característiques del centre i de l'alumnat.

Este pla s'integra en el projecte educatiu del centre i es desenvolupa de forma coordinada amb les programacions d'aula, la proposta pedagògica de cicle, l'acció tutorial i les actuacions de la biblioteca escolar.

2. JUSTIFICACIÓ DEL PLA

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 3/2020, estableix entre els factors que afavoreixen la qualitat de l'ensenyament el foment de la lectura i l'ús de les biblioteques escolars. Així mateix, la normativa bàsica i autonòmica vigent per a Educació Primària reconeix la lectura com a instrument essencial per a l'aprenentatge, el desenvolupament de la competència lingüística, l'accés a la informació, la formació del pensament crític i la participació activa en la vida escolar i social.

El present pla s'adequa al Reial Decret 157/2022, d'1 de març, al Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, i al Decret 96/2026, de 19 de juny, del Consell, pel qual es modifica el Decret 106/2022. Esta última norma reforça la lectura com a eix pedagògic, impulsa la dinamització de la biblioteca escolar, fomenta la lectura en diferents formats i gèneres, i estableix en el segon cicle d'Educació Primària un temps setmanal específic de lectura, complementari al temps diari de lectura integrat en les diferents àrees.

En coherència amb este marc normatiu, el centre entén la lectura com una responsabilitat compartida per tot el professorat, una ferramenta de compensació de desigualtats, un mitjà de gaudi i una via d'accés a aprenentatges cada vegada més autònoms i significatius.

La resta de normativa de referència figura en l'annex legislatiu actualitzat del present pla.

3. ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

El centre té dos línies en infantil (6 aules) i primària (12 aules), a més compta amb una aula de 2 anys i una UECO.

Des d'una perspectiva pedagògica, es considera imprescindible assentar les bases de l'aprenentatge lector ja des de l'etapa d'Educació Infantil, de manera que l'alumnat incorpore progressivament hàbits d'escolta, comprensió, manipulació de llibres, gaudi de textos i primeres estratègies d'aproximació a la lectura.

En el centre conviu un alumnat divers: una part mostra una afició consolidada per la lectura, una altra necessita reforç motivacional i acompanyament sistemàtic, i una altra presenta dificultats lectores o escassa predisposició cap a l'activitat lectora. Esta realitat fa necessari

articular un pla lector flexible, inclúsiu i graduat, amb varietat de textos, formats, suports i propostes metodològiques.

Així mateix, el centre continua consolidant l'organització i dinamització de la seua biblioteca escolar com a espai de préstec, consulta, animació lectora, accés a la cultura escrita i compensació de desigualtats.

4. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS DEL PLA

Els objectius generals del Pla de Foment a la Lectura seran els següents:

- Fomentar en l'alumnat l'interès i el gust per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries i àmbits del currículum.
- Fomentar la lectura com a activitat d'oci, gaudi i accés a la cultura.
- Promoure la col·laboració i participació de les famílies i d'altres membres de la comunitat educativa en les activitats derivades del pla.
- Estimular l'ús de fonts documentals complementàries al llibre de text, tant en suport imprès com digital i audiovisual.
- Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica mitjançant el tractament de la informació.
- Potenciar l'ús i la dinamització de la biblioteca escolar i de les biblioteques d'aula.
- Reforçar el valor dels mitjans audiovisuals i digitals com a suport a la lectura.
- Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística de l'alumnat.
- Prendre contacte amb distints tipus de textos i gèneres discursius.
- Desxifrar missatges senzills mitjançant distints codis, segons l'edat i el moment maduratiu de l'alumnat.

A més, i en aplicació del Decret 96/2026, el centre incorpora els següents objectius d'actualització:

- Garantir un temps diari de lectura integrat en les diferents àrees i matèries del currículum.
- Organitzar i desenvolupar el temps setmanal específic de lectura en el segon cicle d'Educació Primària.
- Promoure pràctiques lectores en distints formats, gèneres textuais i suports, amb criteris d'accessibilitat i inclusió.
- Reforçar la biblioteca escolar com a espai d'aprenentatge, cultura, acompanyament a l'hàbit lector i compensació de desigualtats.
- Assegurar l'accessibilitat de materials, activitats i actuacions per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

Objectius específics del pla

Educació Infantil 2-3 anys

- Comprendre i reproduir alguns textos de tradició cultural.
- Comprendre i reproduir fragments de poemes i detalls de contes.
- Desenvolupar el gust i el plaer per escoltar i mirar contes quan l'adult llig.
- Llegir i interpretar pictogrames i imatges.
- Contar detalls dels contes i memoritzar poemes.
- Prestar atenció i demostrar interès pels textos de tradició cultural.
- Desenvolupar l'actitud de cura en el maneig dels llibres.
- Ampliar el vocabulari a través de diferents textos de tradició cultural.
- Comprendre que la lectura requereix un entorn propici de silenci i tranquil·litat.

Educació Infantil 4 anys

- Comprendre i reproduir alguns textos orals actuals.
- Comprendre i reproduir textos de tradició cultural: contes, poemes, endevinalles, embarbussaments i altres textos breus.
- Contar detalls dels contes i memoritzar poemes.
- Ordenar vinyetes relacionades amb un conte de forma seqüenciada.
- Seguir la direccionalitat adequada a l'hora de llegir.
- Desenvolupar el gust i el plaer d'oïr i contar contes.
- Reproduir vocabulari relacionat amb els contes.
- Representar l'argument del conte o algun detall a través de l'expressió escrita, corporal o plàstica.
- Desenvolupar l'actitud de cura en el maneig dels llibres.
- Comprendre que la lectura requereix un entorn propici de silenci i tranquil·litat.

Educació Infantil 5 anys

- Comprendre i reproduir alguns textos orals actuals mostrant interès cap a ells.
- Identificar i memoritzar fragments de textos de tradició cultural.
- Reconèixer algunes paraules en textos d'ús comú: llibres, revistes, periòdics i contes.
- Llegir i interpretar frases dels contes.
- Ordenar vinyetes relacionades amb un conte.
- Representar l'argument del conte o d'algun detall a través de l'expressió escrita, corporal o plàstica.
- Mostrar iniciativa i interès per participar en situacions comunicatives.
- Desenvolupar l'actitud de cura en el maneig dels llibres.
- Desenvolupar el gust i el plaer per escoltar i contar contes.

- Expressar-se correctament utilitzant les normes que regixen els intercanvis lingüístics.

Educació Primària

- Despertar l'interès i el gust per la lectura a través de distints tipus de textos.
- Augmentar la comprensió lectora i el vocabulari de l'alumnat.
- Ser capaç de contar una història o expressar la seua idea principal després d'haver-la escoltat o llegit.
- Potenciar l'ús de la biblioteca d'aula i de centre.
- Desenvolupar estratègies per a llegir amb fluïdesa i entonació adequades.
- Utilitzar la biblioteca per a la busca d'informació i aprenentatge, i com a font de plaer.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació com a instrument de treball i aprenentatge.
- Millorar la pronunciació, l'entonació, la velocitat i el ritme en la lectura.
- Reconèixer l'estructura de determinats textos i la seua idea principal.
- Identificar personatges protagonistes i secundaris.
- Iniciar l'alumnat en l'ús del diccionari.
- Consolidar progressivament la lectura autònoma, silenciosa i reflexiva.
- Participar en intercanvis orals, tertúlies i recomanacions lectores ajustades a l'edat.

5. PLANIFICACIÓ I TEMPORITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR

A finals del curs anterior, els equips de cicle es reuniran per a decidir com es treballarà el foment de la lectura en cada nivell i per a concretar les actuacions incloses en les programacions didàctiques i d'aula.

En el cas de Primària, es podran proposar lectures de grup i fons compartits, procurant que la selecció de llibres siga pedagògicament adequada, viable organitzativament i respectuosa amb la diversitat de l'alumnat.

En primària es proposa la compra de 3 llibres per part de les famílies: un en valencià, un altre en castellà i un altre de lliure elecció d'entre una llista de títols. Este últim, i de forma voluntària, es podrà donar a la biblioteca d'aula i anar-la actualitzant amb títols més motivadors per a l'alumnat.

En Educació Primària es garantirà un temps diari de lectura integrat en les diferents àrees. A més, en el segon cicle s'organitzarà un temps setmanal específic de lectura, conforme a allò previst en el Decret 96/2026, amb la finalitat de fomentar la lectura com a ferramenta d'oci i temps lliure i de consolidar l'hàbit lector.

Amb caràcter general, les sessions del temps específic de lectura en segon cicle s'estructuraran de la manera següent: un primer moment de modelatge de lectura en veu alta

per part del professorat, un tram central de lectura individual, autònoma i silenciosa amb materials ajustats al nivell competencial i interessos de l'alumnat, i un temps final d'ampliació de la lectura, comentari oral, recomanació o tertúlia literària breu.

A l'inici de curs, en Primària, es podran aplicar proves o instruments de valoració de la competència lectora en castellà i valencià per a detectar fortaleeses i debilitats de l'alumnat i establir el punt de partida.

Blocs d'actuació

- Foment de l'hàbit lector en el centre docent.
- Potenciació de la biblioteca escolar i de la biblioteca pública.
- Accions de comunicació i difusió.
- Activitats d'animació a la lectura.

Actuacions comunes

- Préstec de llibres de la biblioteca d'aula i de centre.
- Lectura diària en classe. Entrada amable de lectura en primària.
- Narracions per part del professorat.
- Participació en contacontes i activitats d'animació a la lectura proposades pel cicle o per la biblioteca.
- Visites a la biblioteca del centre i, ocasionalment, a la biblioteca municipal.
- Ús del diccionari, adaptat a l'edat de l'alumnat.
- Potenciació de l'ús de les biblioteques municipal, de centre i d'aula.
- Desenvolupament de l'escriptura amb petites composicions.
- Desenvolupament de la creativitat, la fantasia i la imaginació.
- Coneixement d'autors i autores per a prendre contacte amb qui crea les històries.
- Creació d'entorns de lectura tranquils, accessibles i motivadors.

Principis metodològics

- S'utilitzarà el conte com a instrument fonamental per al desenvolupament de les habilitats lingüístiques.
- Es despertarà l'interès per la lectura mitjançant estratègies d'animació i propostes ajustades a les característiques de l'alumnat.
- S'utilitzarà la biblioteca d'aula de forma sistemàtica com a centre de recursos i suport a l'aprenentatge des de totes les àrees.
- Es buscaran i s'aplicaran estratègies per a millorar tant la mecànica lectora com la comprensió.
- Es consensuaran aspectes metodològics per a evitar ruptures en el procés d'aprenentatge de la lectoescriptura.

- En les programacions didàctiques es recolliran els principis metodològics que regiran el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- En el segon cicle de Primària, el temps específic de lectura s'orientarà prioritàriament al gaudi lector, l'autonomia i la conversa literària, sense convertir-lo de forma sistemàtica en una tasca exclusivament avaluativa.
- Els materials i propostes se seleccionaran amb criteris d'accessibilitat, inclusió, diversitat cultural i adequació al nivell competencial.

6. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS

Recursos humans

El claustre de professorat s'organitzarà al principi de cada curs escolar mitjançant comissions de treball, sent una d'elles la comissió de biblioteca. Esta comissió establirà l'horari d'ús de la biblioteca, organitzarà les sessions de visita i préstec, coordinarà exposicions i activitats lectores, registrarà i ordenarà els fons bibliogràfics, i atendrà les necessitats organitzatives relacionades amb el desenvolupament del pla.

La comissió de biblioteca actuarà en coordinació amb els equips docents, la tutoria, l'orientació educativa i, quan procedisca, amb la COCOPE, per a assegurar la coherència del pla amb la concreció curricular i amb les mesures d'inclusió educativa.

A més de la biblioteca de centre, cada tutor o tutora organitzarà la seua biblioteca d'aula amb llibres variats en temàtica, nivell, format i suport, atenent als interessos i capacitats de l'alumnat. Estos fons es podran renovar en funció dels projectes treballats en l'aula, de les necessitats detectades i de les propostes lectores del curs.

El professorat dedicarà sessions inicials perquè l'alumnat conega la localització i organització dels llibres i puga accedir de forma autònoma a nous materials de lectura.

Recursos materials

- Llibres de text de les diferents àrees.
- Recursos de les biblioteques municipals, de centre i d'aula.
- Materials audiovisuals.
- Recursos TIC i suports digitals de lectura.
- Làmines il·lustratives, marionetes, titelles i materials adaptats per a Educació Infantil.
- Suports textuais quotidians: premsa, receptes, cartells, etiquetes i fullets.
- Material fungible per a la realització d'activitats.
- Fitxes o instruments de seguiment lector, quan procedisca.
- Diccionaris i diccionaris de sinònims i antònims.
- Materials accessibles: pictogrames, suports visuals, textos adaptats, audiotextos o materials de lectura fàcil, quan siguen necessaris.

- Recursos econòmics: participació en el programa Biblioinnova de conselleria.

Recursos organitzatius i metodologia

INFANTIL:

- Contes populars en 2 i 3 anys;
- En 4 anys es podrà desenvolupar el projecte “El rei i la reina del conte”;
- I en 5 anys es realitzarà el préstec de biblioteca d’aula amb carnets personalitzats i préstec setmanal per a casa.

PRIMÀRIA

- En els nivells inferiors es treballarà de manera activa i participativa, combinant lectura comprensiva, silenciosa i en veu alta.
- En els nivells superiors es reforçarà la lectura silenciosa, en veu alta, individual i col·lectiva, procurant disposar de lots de llibres i materials suficients per a poder realitzar activitats lectores setmanals en l’aula.
- En segon cicle, el temps específic de lectura tindrà una organització estable, centrada en el modelatge docent, la lectura autònoma i la conversa literària, prestant especial atenció a l’alumnat que necessite suport i a l’accessibilitat dels materials.

Mesures organitzatives en Primària

- Implicar les famílies des de les tutories per a afavorir un temps diari de lectura a casa.
- Permetre tornar a la biblioteca un llibre triat si no respon als interessos de l’alumne o alumna.
- Dedicar temps de lectura en la biblioteca per a orientar l’alumnat en la selecció de llibres i afavorir un clima d’acostament personal i col·lectiu al procés lector.
- Afavorir l’intercanvi d’opinions entre alumnat i professorat sobre els llibres llegits.
- Incentivar l’alumnat mitjançant la lectura en veu alta per part del professorat de textos que estimulen la comprensió oral i el gust per la narració.
- Iniciar l’alumnat en l’aproximació a la poesia i en la memorització i recitat de textos poètics.

Activitats de centre

PRIMER TRIMESTRE

APADRINAMENT LECTOR.

Atenent a l’agrupació d’apadrinament que es fa per a realitzar diferents activitats, es proposa un acompanyament en la lectura del grup assignat per part dels majors. Poden contar contes, fer un teatre...

A final de trimestre el grup major ajuda al petit amb la carta als Reis.

SEGON TRIMESTRE

CARNAVAL DE LLIBRES.

La comissió de biblioteca organitzarà una vesprada lúdica al pati per a fer desfilada al pati. L'alumnat vindrà una vesprada disfressat d'un personatge literari. Durant el matí presentaran el llibre a la classe i per la vesprada desfilaran al pati.

TERCER TRIMESTRE

ANIMACIÓ LECTORA.

La comissió de biblioteca organitzarà un contacontes per a tot el centre.

Activitats a concretar cada curs

- En Infantil es realitzaran les activitats anuals programades per a cada curs i les propostes per la biblioteca.
- En Primària, cada nivell concretarà les activitats complementàries del pla i, si és el cas, les lectures de grup, procurant mantindre una planificació flexible i adequada a les característiques de l'alumnat.

Es podran mantindre, adaptant-les cada curs, propostes com l'hora del conte, dramatització, lector misteriós, visites a la biblioteca, creació literària, tertúlies, audiollibres, recitals de poesia, passaport lector, booktubers, tallers de doblatge, dies temàtics o eixides a la biblioteca municipal.

POSSIBILITATS D'ACTIVITATS A TRIAR 2 EN CADA NIVELL:

ACTIVITATS PER A PRIMER CICLE:

- ACTIVITATS ORGANITZADES PER LA BIBLIOTECA: Préstec misteriós, presentació d'algun llibre, visita d'autors...
- L'HORA DEL CONTE: Lectura de contes en veu alta.
- DRAMATITZACIÓ DE CONTES: Lectura d'un conte i treballar-lo en classe a manera de dramatització.
- VISITA A LA BIBLIOTECA: Triar entre tota la classe llibres relacionats amb el projecte que estiguem treballant.
- LECTOR MISTERIÓS (1r primària): Visita d'un familiar per a contar un conte en la classe. Els dies previs es donaran pistes.
- VISITA A LA BIBLIOTECA: Lectura en la biblioteca i préstec.
- OBRES DE TEATRE: Representar una obra de teatre.
- MANUALITATS: Llegir un llibre i fer una manualitat.
- DIA TEMÀTIC: Llegir un llibre, decorar, preparar jocs i fer activitats relacionades amb eixe llibre. Exemple: Polar Express.
- UN LLIBRE EN UNA BOSSA: L'alumnat llig a casa un llibre i posa en una bossa decorada objectes relacionats amb el llibre. Després ho presenten en classe i expliquen per què han posat cada objecte.

ACTIVITATS SEGON CICLE:

- ACTIVITATS ORGANITZADES PER LA BIBLIOTECA: Préstec misteriós, presentació d'algun llibre, visita d'autors...
- CREACIÓ LITERÀRIA: Aprofitar les dates assenyalades per a crear textos: Halloween, Nadal, dia de la pau. Tant de forma individual com en grup.
- VISITA A LA BIBLIOTECA: Lectura en la biblioteca i préstec.
- OBRES DE TEATRE: Representar una obra de teatre.
- TERTÚLIES LITERÀRIES (a partir de 3r): Després dels llibres comprats en grup.
- CAMPAMENT DE LECTURA: Es baixen les persianes. Es porten llanternes i coixins de casa per a llegir els 15 minuts d'eixa setmana.
- CADIRES MUSICALS LECTORES. Tota la classe es senta en cercle amb un llibre que porten de casa. Quan sona la música ballen fins que para i es senten a llegir en una altra cadira. El joc segueix fins que tots han llegit uns quants llibres.
- ARBRE LECTOR: Es dibuixa un arbre gran en la classe i els nens i nenes fan llibres en miniatura per a penjar-los a l'arbre. Es pot fer amb una temàtica.
- ESCOLTAR AUDIOLLIBRES. Triar un llibre i escoltar a trossos al llarg del trimestre.
- TALLER DE DOBLATGE: L'alumnat grava en grup diferents textos.
- EIXIDA A LA BIBLIOTECA MUNICIPAL

ACTIVITATS TERCER CICLE:

- CADA OVELLA AMB LA SEUA PARELLA. Tot el grup porta un llibre amb un resum curt. Després en grup han de llegir els resums i unir-los amb la portada.
- ACTIVITATS ORGANITZADES PER LA BIBLIOTECA: Préstec misteriós, presentació d'algun llibre, visita d'autors...
- VISITA A LA BIBLIOTECA: Lectura en la biblioteca i préstec.
- PARTICIPACIÓ EN EL SAMBORI.
- CANVIAR EL FINAL D'UN LLIBRE: Llegir un llibre i canviar el final.
- TERTÚLIES LITERÀRIES (a partir de 3r): Després dels llibres comprats en grup.
- RECITALS DE POESIA: Recitar poesies en classe.
- PASSAPORT DE LECTURA: Imprimir un passaport perquè el tutor o la tutora vaja marcant els tipus de textos que van llegint: Poesia, narrativa, teatre i còmic.
- BOOKTUBERS: Fer una recomanació d'un llibre en vídeo.
- DIA TEMÀTIC: Llegir un llibre, decorar, preparar jocs i fer activitats relacionades amb eixe llibre. Exemple: Harry Potter.
- EIXIDA A LA BIBLIOTECA MUNICIPAL

7. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Dins del pla lector es pretén arribar a la totalitat de l'alumnat. L'alumnat que necessite mesures de suport educatiu també realitzarà les activitats previstes d'acord amb les actuacions recollides en el pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa del centre.

En aplicació del Decret 96/2026, durant el temps específic de lectura i en el conjunt d'actuacions del pla, el professorat prestarà especial atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu i a l'alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats, adoptant les mesures necessàries per a garantir l'accessibilitat i la participació real.

- Selecció graduada de textos segons el nivell de competència lectora.
- Materials amb suports visuals, pictogràfics o de lectura fàcil.
- Audiotextos i lectura compartida.
- Flexibilització de temps, agrupaments i formats de resposta.
- Adaptació de tasques i coordinació amb orientació, professorat de Pedagogia Terapèutica, Audició i Llenguatge i tutoria.

La biblioteca i altres dependències del centre podran comptar amb cartelleria de pictografia SAAC o altres sistemes de suport a la comunicació que millorin l'accessibilitat de l'alumnat, especialment de l'alumnat amb TEA o altres necessitats comunicatives.

8. AVALUACIÓ DELS RESULTATS

L'avaluació del Pla de Foment a la Lectura serà contínua, formativa i inclusiva. Tindrà per objecte valorar tant el progrés de l'alumnat com l'eficàcia de les mesures organitzatives, metodològiques i de dinamització adoptades pel centre.

La comissió de biblioteca, en coordinació amb els equips de cicle, les tutories i els òrgans de coordinació docent corresponents, realitzarà una revisió trimestral i una valoració final del pla. Esta avaluació tindrà en compte els avanços de l'alumnat en l'hàbit lector, les activitats realitzades i els seus resultats, la consecució dels objectius proposats, l'aprofitament dels recursos humans i materials, el funcionament de la biblioteca escolar, l'accessibilitat de les propostes i el desenvolupament del temps específic de lectura en segon cicle de Primària.

Per a això s'utilitzaran instruments variats i accessibles, com registres d'observació, llistes de control, rúbriques, diaris lectors, produccions orals i escrites, indicadors de participació i, si és el cas, plantilles de valoració elaborades pel centre.

ANNEX I. LEGISLACIÓ ACTUALITZADA

- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 3/2020.
- Reial Decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Primària.
- Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària.

- Decret 96/2026, de 19 de juny, del Consell, pel qual es modifica el Decret 106/2022, de 5 d'agost.
- Resta de normativa autonòmica i estatal que resulte d'aplicació en matèria d'inclusió educativa, organització de centres, biblioteques escolars, avaluació i desenvolupament curricular.

DILIGÈNCIA FINAL

El present Pla de Foment a la Lectura, adaptat al Decret 96/2026, de 19 de juny, del Consell, serà incorporat al projecte educatiu del centre, a la programació general anual i a les programacions d'aula i cicle del CEIP L'Albereda per a la seua aplicació a partir del curs 2026-2027.